

АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ
ОСВИДЕТЕЛСТВУВАНИЕ
ЗЪБИТЕ НА ПОСЕЩАЮЩИТЕ
ЧЕРНАТА ДЖАМИЯ

chitanka.info

ОСВИДЕТЕЛСТВУВАНИЕ ЗЪБИТЕ НА ПОСЕЩАЮЩИТЕ ЧЕРНАТА ДЖАМИЯ^[0]

Страшно съм разсеян! Откога съм се накарал да си купя четка за зъби и все забравям. Най-сетне излезе ми солена тая разсеяност. Вчера, г. редакторе, беше Петковден. Аз си взех позволителен билет от г. прокурора и се упътих към Черната джамия^[1] да посетя господина Петка Каравелов^[2]. С мене тръгнаха сума другари. Стигаме до портата на затвора и като снабдени с билети, мислехме, че ще си влезем свободно. Ама не е тъй. Спря ни един жандарм и почна да пита всекиго от нас при кого отиваме в Джамията. Ний му сочим билетите, той не иска ни да ги погледне. Попита първия:

— При кого отиваш?

Онзи, зевзек, отговори му:

— При Саръчизмели Мехмедаа^[3].

— Слободно! — отговори архангелът и нашият другар, след като ми смигна иронически, упъти се към затвора. Ний всички знаяхме, че той отива при г. Каравелова.

Жандармът попита втория от нас:

— При кого отиваш?

— При Моралното влияние^[4] — отговори вторият.

Архангелът го погледна малко подозрително, но все пак му каза:

— Слободно!

Третият, четвъртият... десетият все му отговаряха с някои новомодни зевзеклици и той ги пропускаше свободно. Само аз се намерих между всичките един чистосърдечен и като ме попита:

— При кого отиваш? — аз току му изтърсих без гарнитура:

— При господин Петко Каравелов.

— А-а! При Каравелова? Хубаво — продума архангелът със заканичителна интонация, — как ти е името?

— Еди-как си.

— Откъде си родом?

— От Дунавска Кутловица^[5].

— Женен ли си?

— Не съм.

— Деца имаш ли?

— Едва ли.

— Химия учил ли си?

— Какво?! — попитах аз крайно зачуден.

Архангелът, без да ми отговори, завря си носа между листовете на едно тефтерче и като сричаше малограмотно туй, което бе там написано, сформира следующите въпроси:

— Знаеш ли състава и употреблението на динамита?

— Не, не зная.

— На ме-ли-ни-та?

— Не, не зная.

— На пи-ро-кси-ли-на?

— Не зная.

— На нитроглицерина^[6]?

— Не зная, не. Колкото за глицерина, няма какво да крия, грях не грях, употребявал съм го, божи работи!

— А-а! Употребявал си го! — измъмри жандаринът и записа нещо в тефтерчето. Сетне се обърна към един прилично облечен в цивилни дрехи господин, който стоеше настрана с едно красиво сандъче под мишница, и му направи знак с очи да се приближи.

Непознатият господин приближи до нас, сложи сандъчето на земята, отвори го и почна да вади отвътре разни клеци, щипци, пили, куки, четки, памук, пасти и прахове за зъби, дантин, каучук и други принадлежности на дантисткото изкуство^[7]. Жандаринът се обърна към мене и ми извика строго:

— Стой! Зъбите!

Аз го изгледах смаян. Наистина цял свят знае, че жандарите са един вид дантисти, но упражнението на тази професия посред бял ден

на улицата и спрямо един смирен човек показа ми се малко чудно. Ами що ще същинският дантист? — питах се аз. Може би той да присъствува на операциите като експерт. Па най-сетне мен ли намериха за най-годен предмет за експертиза! Бре, дявол да го вземе, какво да правя! Има хас жандаринът да ми разкърти зъбите, а дантистът да ги намести отново, да не се познава. А бе аз имам нужда от два зъба, но тук ли му е мястото най-сетне! Догде си мислех така, жандаринът ми извика още по-строго:

— Скоро зъбите!

Аз помислих, че той иска да му дам доброволно зъбите си, и му отговорих:

— Моите зъби не са изкуствени, господин жандарм, не мога лесно да ги извадя.

— Отвори си устата! — изкомандува той натъртено. Аз твърде естествено помислих, че той иска да ми помогне да ги извадя по-лесно, и затова не побързах да си отворя устата.

Същинският дантист тогава се наведе, взе нож и клещи и като ги доближи до лицето ми, попита ме безкрайно деликатно:

— Шелаете, косподин, да покашит фаш зупи?

Аз разбрах, че имам работа с някои доброжелател на българския народ, и се поуспокоих малко, но все се стеснявах да се озъбя, да си покажа скритите недостатъци и затова му отговорих, че не съм въодушевен от извънредно желание да си показвам зъбите.

В същия миг жандаринът ме хвана със своите не дотам изящни пръсти за устните, разтвори ги, дантистът промъкна края на ножа между зъбите ми и аз... аз почнах да чета една молитва и целият ми безплоден живот мина през ума ми...

— Не пойте се, ас карантирам са фаш шивот! — издума доброжелателят и почна да разтваря устата ми с клещи и да изучава с усърдие, свойствено на нашите покровители, състоянието на моите зъби. Аз с най-голямо старание въздържах дишанието си, защото бях похапнал пастърмица, че ме беше страх да дъхна пред благородния нос на дантиста, привикнал на такива нежни благоухания, каквито разпространяват кварталите и лимбургското сирене. След като свърши и записа наблюденията си, дантистът прибра своите инструменти и се оттегли настрана. Аз почнах да критикувам този род статистика, но жандармът строго пресече моята охота с думите:

— Моля, моля! Я прочетете това какво е? — и с тия думи подаде ми брой 9 на в. „Мир“ от 11 октомври, в който на стр. 3, колона 2, във вътрешния отдел, прочетох горе-долу следующето:

„Властта е длъжна да знае дори и зъбите на външните посетители (като че ли могат да бъдат вътрешни посетители) на Черната джамия.“

— Извинете, господин жандарм — казах аз смирено, — до ден днешен не бях чувал за този закон. Моля ви, бъдете добри, недейте обажда че ми липсват два зъба.

Вий, господин редакторе, знаете ли нещо за този закон?

София, 15 октомври 1894 г.

---

[0] В. „Знаме“, г. I, бр. 17 от 17.X.1894 г. Подпис: Един от клуба на моралното влияние. ↑

[1] Черната джамия е затворът за политически престъпници в София през първите години след Освобождението. Намирал се на мястото на днешната черква „Св. Седмочисленици“ — между улиците „Граф Игнатиев“, „Цар Шишман“, „Генерал Паренсов“ и „6 септември“. ↑

[2] Петко Каравелов (1843–1903) — политически деец след Освобождението. Основател на Демократическата партия — отначало дребнобуржоазна и националистическа, а по-късно — партия на средната индустриална и търговска буржоазия.

През 1891 г. Ст. Стамболов обвинява Петко Каравелов, че е участвувал в убийството на министър Христо Белчев, и го осъжда на 5 години затвор — в Черната джамия. ↑

[3] Саръч Измели Мехмеда — Мехмед ага с жълтите чизми. Алеко Константинов иронизира невежеството на полицейските органи. ↑

[4] Моралното влияние — министър-председателят К. Стоилов заявява, че окръжните управители... имат право да оказват „морално влияние“ върху избирателите. Всъщност те оказват „морално влияние“ чрез насилия и побоища. ↑

[5] Дунавска Кутловица е Свищов. Ал. Константинов нарича тъй родния си град, за да напомни, че изборите през 1894 г. в Свищов са произведени с насилия, както изборите в Кутловица през 1887 г. ↑

[6] Динамит, мелинит, пироксилин, нитроглицерин — избухливи вещества, употребявани при атентати. ↑

[7] Дантистко изкуство — зъболекарско изкуство. ↑

Издание:

Алеко Константинов — Избрани пътеписи, фейлетони, разкази и очерци.

Редактор: Тихомир Тихов

Рисунка: Борис Ангелушев

Худ. редактор: Елена Маринчева

Техническо редактор: Ветка Гуджунова

Коректор: Елена Баланска

Издателство „Български писател“, София, 1967 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.